

Predmet: Srebrenica (okr. Nedeljko Milidragović i dr.)

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 3/17

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Glavni pretres: 13.11.2018.

Današnjem glavnom pretresu nisu pristupili pozvani svedoci odbrane Radenko Đurković i Tomislav Krstović. Svedok Krstović je obavestio sud da zbog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti da svedoči i zamolio je sud da ga više ne poziva. Svedoci Stojan Savić, Zlatko Boškić i Ranko Cerovina, koji takođe nisu pristupili, nisu poznati na adresama koje su sudu dostavljene, dok se svedok Jugoslav Stanišić nalazi u inostranstvu. Takođe nije pristupio ni zaštićeni svedok „301“ koji je, po izveštaju SORZ-a, iz zdravstvenih i bezbednosnih razloga odbio da se odazove na poziv suda i svedoči.

Svedok Zoran Dusan

Svedok odbrane Zoran Dusan objasnio je da od optuženih poznaje samo Aleksu Golijanina. Upoznao ga je u Novom Sadu, u periodu kada je dolazio na piće u kafić koji je Golijanin držao. U kritičnom periodu bio je pripadnik I voda 2. čete Specijalnog odreda policije iz Centra za obuku na Jahorini. Komandir njegove čete bio je Neđo Ikonić, a voda Rade Selaković. Njegova četa je imala tri voda. Na Jahorinu je došao tako što je krajem maja ili početkom juna 1995. godine uhapšen u Novom Sadu. Kada je došao na Jahorinu, video je optuženog Aleksu Golijanina. Poslati su na teren 12. jula 1995. godine. Doveli su ih sa Jahorine u Konjević Polje, gde su bili smešteni u jednoj školi. Rasporedili su ih duž puta Konjević Polje–Srebrenica. Prema Srebrenici je otišao I vod, pa je do njega raspoređen II vod, dok je III vod bio najbliži Konjević Polju. Prva četa je došla dan ranije i njeni pripadnici su bili raspoređeni bliže Srebrenici. Duž puta su raspoređivani u razmaku od oko 50 metara. Njima je rečeno da treba da obezbeđuju put i da ljudi koji se predaju upućuju prema Konjević Polju. Mesto na kojem se svedok nalazio udaljeno je tri do četiri kilometra od hangara u Kravici. Predavanje je počelo već 12. jula 1995. godine, a najintenzivnije je bilo sutradan. Muškarci koji su se predavali silazili su iz šume sa brda i najčešće su imali donji deo uniforme, a umesto gornjeg dela nosili su majice ili košulje. Najmanje polovina njih je bila naoružana. Oni su se žalili da su krenuli iz Srebrenice po nalogu Nasera Orića i da su jako umorni. Među njima je bilo Arapa i Crnaca, koji su prilikom predavanja uzvikivali „Alahu ekber“. Arapi su nosili velike noževe i puške zvane krateži. Neki od njih su pričali da su, pre nego što su pošli da se predaju, gore u šumi bacili oružje. Vojnike iz IV voda 1. čete video je 13. jula 1995. godine i tada je na terenu video i optuženog Golijanina. Naime, ujutru 13. jula su videli tragove, pa su zaključili da su tokom noći, preko jednog dela terena na kojem nisu bili raspoređeni pripadnici njegove jedinice, faktički njima iza leđa, prošli pripadnici neprijateljskih formacija. Zbog toga je odlučeno da se njihov vod pomeri prema pripadnicima IV voda 1. čete, kako bi se taj prolaz zatvorio. Na delu terena gde se nalazio svedok predalo se oko 80 do 100 ljudi. Manje grupe ljudi, kada ih je bilo dvoje ili troje, upućivali su da sami idu prema Konjević Polju, dok je po veće grupe, od oko 10 do 15 ljudi, dolazio kamion. Uniforme koje su nosili na terenu po boji su se razlikovale od uniformi vojnika VRS,

imali su šlemove i plave pancire. Nakon obezbeđivanja puta, u periodu od 12. do 14. jula, 15. jula 1995. godine krenuli su u akciju čišćenja terena. Optuženog Golijanina poslednji put je video 14. jula, kada je ovaj sa kolegom prošao u pravcu Konjević Polja. Dok je bio na obezbeđenju puta, nije čuo intenzivnu pucnjavu iz pravca Kravice. Čula se samo sporadična pucnjava. Za ubistvo srpskog vojnika u Kravici svedok je čuo tek nakon povratka na Jahorinu, a znatno kasnije je iz medija saznao „da je nešto bilo“. Sem Golijanina, ne seća se drugih pripadnika IV voda 1. čete, niti se seća ko im je tokom boravka na Jahorini držao obuku.

Svedok Zoran Vujanić

Svedok odbrane Zoran Vujanić naveo je da od optuženih poznaje samo Aleksu Golijanina, jer su zajedno uhapšeni i prebačeni na Jahorinu. Bili su zajedno u IV vodu 1. čete. Golijanina je posle rata retko viđao. Prošle godine ga je Golijanin pitao da li bi svedočio, pa se tek onda preko interneta informisao, kako bi „povezao o čemu se radi“. Predsednica veća predocila je svedoku da ga je odbrana predložila kao svedoka još u septembru 2016. godine, na šta svedok nije odgovorio. Objasnio je da su 11. jula 1995. godine pre podne krenuli u akciju obezbeđenja prolaza oko Srebrenice. Došli su u Potočare, do punkta koji su držali holandski vojnici. Obzirom da je znao nemački, razgovarao je sa Holanđanima, koji su im predali svoje naoružanje. Nakon što su razoružali Holanđane, odvezeni su autobusom do njemu nepoznate lokacije na kojoj je uočio jednu kuću. Tu su raspoređeni duž puta, a nakon par sati su neki ljudi počeli da silaze sa brda i da im se predaju. Među njima je bilo i naoružanih. Noću, 12. na 13. juli, ostali su na putu. U jutarnjim časovima je čuo da su tokom noći kraj njih prošli neprijateljski vojnici, jer je ostao deo puta koji nije bio obezbeđen. Zbog toga im je naređeno da se razvuku, kako bi zatvorili taj prolaz. Došli su do nekog mosta, kraj kojeg su ostali još jednu noć. Tokom 14. jula 1995. godine Muslimani su silazili sa brda i predavali se. Sledećeg dana su isli u čišćenje terena, odnosno na brdo sa kojeg su prethodno silazili Muslimani. Optuženog Golijanina je viđao u periodu od 12. do 14. jula 1995. godine, jer je bio raspoređen na putu u drugu ili treću grupu vojnika od njega. Predaja je počela 12. jula, ali je bila najintenzivnija tokom 13. jula. Video je da su ljudi koji su se predavali pretresani i da su nakon toga manje grupe same prolazile prema Konjević Polju, dok je veće grupe sprovodila vojska. Tokom 14. jula nije se ništa posebno dešavalo. Viđao je Golijanina, koji je tog dana u večernjim časovima došao „Jugom“, zajedno sa Zoranom Janjićem. Došli su do njegove grupe, okrenuli se i otišli nazad. To je bio automobil Janjićeve devojke, u kojem mu je dolazila na Jahorinu u posetu. Tek nakon povratka na Jahorinu pričalo se da su „nekuda isli“ i da je „bila neka frka“, ali mu nije poznato ništa u vezi toga. Tada je čuo i o stradanju vojnika kojem je oteta puška. Za vreme boravka na terenu čuo je samo pojedinačnu pucnjavu. O ubistvima u Kravici saznao je preko interneta.

Optuženi Nedeljko Milidragović informisao je sudska veće da se iz Tužilaštva BiH preti pojedinim svedocima da će, ukoliko budu svedočili u ovom predmetu, biti procesuirani, zbog čega njegovi ključni svedoci nisu u mogućnosti da dođu i svedoče.

Sledeći glavni pretres zakazan je za 21. januar 2019. godine, sa početkom u 9:30 časova.

Zapažanje:

Deo današnjeg glavnog pretresa pratili su i članovi SRS. Nakon što je predsednica veća odredila pauzu, prilikom izlaska iz prostorije za publiku, jedan član SRS-a obratio se ženama koje su pratile sudjenje psovkom „da im majku izdajnicku“, da bi se kasnije utvrdilo da se radi o Zoranu Borjanu, članu Veća gradske opštine Zemun.